CATALUNYA SOCIAL

Any VIII. Núm. 359 | Un any, 10 ptes. — Núm. solt, 20 cts. | 14 d'abril de 1928

PUBLICACIÓ SETMANAL | REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ DURAN I BAS, 11 - BARCELONA | APARTAT 1036 TELÉF. 1171 A

PIUS XI

Qui pot posar en dubte que el nom del Pontífex que avui regeix els destins de l'Església amb pocs anys d'actuació en son altíssim càrrec ens apareix ja com un nom gloriós? No és cert que la seva figura dia per dia s'ageganta fins a un punt veritablement predominant? Hi ha qui ha traçat ja una ideal línia entre la tasca de Lleó XIII i la de Pius XI. Potser haurà estat prematur el concepte; però és ben cert que entre les figures predominants del Pontificat la del Papa actual destacarà majestàtica, preponderant.

*Pius XI és home d'una activitat sense límit, veritablement inconcebible. Es fa difícil d'entendre com pot trobar temps per a tantes activitats que desplega. No hi ha qüestió viva, palpitant, que afecti a la vida espiritual-religiosa, en la que Sa Santedat no intervingui. I si un dia era l'*Action Française *la que s'emportava tota la seva atenció, més tard era la qüestió de l'ensenyament religiós al Tirol, i a l'endemà la glorificació de D'Annunzio, i suara la posició de l'Església davant les escomeses del feixisme i la posició equívoca de certs catòlics enfront d'ell, etc. I tot això enllaçat amb la tasca delicadíssima d'anar renuant cada dia relacions diplomàtiques amb tots els Estats del món (jamai la Santa Seu havia comptat amb un tan gran nombre de representants diplomàtics com ara), de lligar la seva acció amb la dels distints països mitjançant els Concordats respectius, d'atendre a l'obra evangèlica i transcendental de les Missions que ara com ara com mai floreixen esplendoroses fins a l'extrem d'haver ja començat a assenyalar aquest Papa com* el Papa de les Missions, *de no negligir la continuació de l'activitat d'altres temps en la matèria d'unió de les Esglésies, d'atendre a institucions de cultura catòlica com la pròpia Biblioteca del Vaticà (nina dels ulls de Pius XI, on passà bons anys de la seva vida), com la Universitat del Sagrat Cor de Milà orientant i collaborant de manera viva en l'obra del P. Gemelli, etc.*

Cap aspecte interessant per a l'Església, per a l'extensió de l'Evangeli en el món, per a la cultura catòlica, resta negligit dins l'actuació constant i amplíssima de Pius XI. I és cosa veritablement sorprenent en ell aquesta activitat personalíssima i aquesta competència extraordinària que el porten igualment a actuar en els grans problemes sotmesos a la seva orientació en els més diversos camps.

*I podríem dir que no menys sorprenent que l'activitat és el caràcter i la fermesa amb què tracta tota qüestió per espinosa i delicada que sigui. Un desig ferm de convenciment el guia primer; i solament quan els arguments intellectuals i el doll de caritat que en tot posa no són prou a convèncer els obstinats és quan recorre a la seva altíssima autoritat i manifesta l'arma de la sanció. Quin excés de caritat no ha posat en aquest tristíssim assumpte de l'*Action Française! *Com s'han deixat veure en ell les grans qualitats de cor i d'intel·ligència que adornen el gran Pontífex! Solament quan el convenciment s'ha vist desnonat per la supèrbia, i solament quan la veu de la caritat no ha estat atesa, ha recorregut Pius XI a la sanció espiritual, després de temps i campanyes estúpides contra la seva sagrada persona!*

La valentia en tot destaca també en el Sant Pare feliçment governant. Una prova ben manifesta en pervé dels propis contactes amb el feixisme. Aquest moviment, plenament pagà en el seu esperit, ha afalagat l'Església, li ha donat facilitats materials, s'ha fet exalçar fins per representants del Papa en determinats actes concrets, com aquell del Centenari franciscà de l'any passat. Però quan en mig d'aquestes complaences ha volgut fer pasturar la serpent de la impietat i de l'atac als drets de l'Església (com suara en matèria de l'ensenyament de la joventut italiana) Pius XI ha respost amb un gest magnífic traçant el camí de veritat, sense afebliments, sense covardics.

La història judicarà, humanament parlant, el gran Papa. Mentrestant i ja des d'ara nosaltres podem dir: Quin gran Papa ens ha donat la Providència, i que Déu ens el conservi molts d'anys per al bé espiritual de tots.

* * *

El senyor Josep Pla per tota rèplica al nostre editorial sobre "L'Opinió", *al núm. del* 31 *març, el recusa per* anònim, difícil de demostrar *i per* irresponsable. *Que un article* editorial, *un davantal, del qual respon la redacció sencera, sigui considerat* anònim, *és una novetat que ens mancava encara saber. Tots els diaris i revistes en publiquen d'aquesta mena d'*anònims, *i* anònim *era el primer davantal de* "L'Opinió" (18 *febrer*). *I si perquè s'hi ataca coses concretes exigeix el senyor Pla concretes signatures, ja farà el favor de dir-nos qui és el responsable del dibuix* anònim *contra el Casal de l'Exercitant (per a saber si encerten els tècnics que l'atribueixen a l'*Apa*) i quina signatura certa i coneguda amaga sota el pseudònim "Doctor Sabiatti" la responsabilitat dels atacs a la Religió i de la blasfèmia final contra l'Eucaristia (que tal volta hom no gosaria pronunciar de cara a un públic... politècnic), eixits l'un i l'altre a l'edició penúltima del seu periòdic.*

Així, doncs, la Direcció i la Redacció sencera de CATALUNYA SOCIAL *en refermar l'editorial del núm.* 357, *compost precisament a base de textos, reitera també els judicis formulats en nostres pàgines sobre la moralitat dubtosa o nulla de les obres, prou sorollosament discutides, dels escriptors senyors Soldevila, Bertrana i Sagarra, judicis assats demostrats i fonamentats en els llibres "El senyoret Lluís", "Jo" i en el famós tristament article "Les Pedres de Girona", encara que el senyor Pla, opini que les dones en general no poden ésser insultades (?), pensament que oferim a les gironines, per tal que no considerin una injúria sinó una amoreta allò que els deia l'empresari de les* revues *del "Nuevo", que "entre les costelles d'aquestes xicotes s'hi guarda un cor petit, oliós, fred i amargant com una oliva"* (1).

Pel que pertoca a En Feliu Elias, nostre company Rucabado contesta en altre lloc d'aquest número.

(1) *L'Opinió*, núm. 3, 3 març 1928, p. 5. Es la floreta més innocent de totes.

L'exposició missional

Encara que la propera Exposició Universal de Barcelona no comptés amb altre al·licient que la projectada Exposició Missional de la qual ja tenen esment els nostres llegidors, tindria motius sobrers per atreure a la muntanya de Montjuich les gentades cultes de tot el món cristià.

Pels qui fruïren el plaer de contemplar a Roma, durant l'Any Sant, aquella no per improvisada menys sorprenent Exposició Missional, la de Barcelona no els vindrà de nou, encara que contindrà moltes coses noves interessantíssimes; però els que no saben de la de Roma més que ço que en llegiren, l'Exposició Missional de Barcelona serà una magnífica revelació.

De totes les altres Exposicions hom pot formar-se una composició de lloc aproximada, algunes voltes superior en conjunt a la mateixa realitat; però de l'Exposició de la història i la vida de les Missions, no; la realitat és tan diversa en si mateixa i tan immensos els seus dominis, que no hi ha fantasia que sigui capaç d'abraçar-los, ni molt menys de superar-los en res. Caldria veure-la l'Exposició per a admirar les coses interessants que contindrà.

Però, a més a més, caldrà veure-la per a formar-se idea de ço que és l'Obra Missional Catòlica. Perquè si les meravelles d'ordre físic que podran admirar-s'hi en l'Exposició meravellaran a tothom, les excel·lències d'ordre moral que resplendiran en ella captivaran els cors i enlairaran els esperits a la contemplació d'un ordre de coses superior a tot quant hom pot suposar.

Perquè en la vida missional és més visible i admirable la mà de Déu, i també la de la naturalesa humana, en l'obra missional, que coadjuva a la gràcia de Déu amb una florida d'empreses d'iniciatives, d'heroismes, d'ingeniositats, d'abnegacions, de creacions (si pot dir-se així), que si no es veuen i es toquen no poden pas creure's.

I no parlem ara dels aspectes religiosos, històrics, morals, jurídics, científics, geogràfics, artístics, obrerístics, agrícoles, pintorescos, que oferirà als ulls astorats de qui la contempli l'Exposició Missional de Barcelona.

Figureu-vos que és tota una civilització—millor dit, diverses civilitzacions humanes—, les que es desenrotllaran gràficament, documentalment, davant de l'observador, i no tan sols tal com ara estan, sinó des del seu inici i al llarg del variat, bell i tràgic procés de la seva història. Pot ben dir-se que en l'Exposició Missional aquests processos biològics socials es viuen més que contemplen. Hom se sent en ells, més que crític, espectador i quasi actor, i sofreix o frueix vivament segons fan pena o donen goig les situacions que l'atrauen.

Tot això vol dir que s'acosten per a Barcelona amb l'Exposició Missional Catòlica unes diades com mai ha viscut, ni tan sols somniat, la nostra antiquíssima urbs, és a dir Catalunya i àdhuc la península ibèrica.

Altrament, els preparatius per a l'Exposició Missional Catòlica (universal) de Barcelona marxen per molt bons camins. La premsa d'informació va donant sovint noves interessants de les juntes que es celebren, dels organismes que van formant-se, de l'encert que presideix en el nomenament del personal de consell i d'acció, de l'entusiasme que l'anima, dels mitjans amb què compta, dels superbs locals que al gran certamen missional es dediquen...

Cal, però, que tothom hi posi el coll perquè l'èxit sigui complet com ho exigeixen els suprems interessos de la Religió i de la Pàtria, com també els de la civilització cristiana. Oracions, propaganda i recursos són els primers i més necessaris auxilis, absolutament indispensables, per a fer reeixir tan colossal Empresa.

Es una obra essencialment religiosa — tan humana com per altra part és sota tots els aspectes, — i per això calen més encara que els recursos (indispensables) i la propaganda, les oracions. I qui no pot pregar a Déu per l'èxit de l'Exposició Missional Catòlica de Barcelona?

A. Z.

El pa i la sal d'En Feliu Elias

Resposta a Josep Pla, de "L'Opinió"

Sóc jo, sóc jo, l'iniciador i el responsable de la campanya contra el senyor Feliu Elias. Encara no ho sabieu? Una trentena d'articles porto escrits amb la meva cara i la meva signatura. N'han parlat a *La Publi* i a *La Nau,* amics vostres. Si no els heu vist, i em doneu la vostra adreça, us remetré la collecció. Així no direu més que els atacs contra l'*Apa,* i en general contra tots els *Apas* de la colla, que surten als davantals de CATALUNYA SOCIAL, són anònims. N'he respost sempre jo. Set anys de lluita m'han donat prou mala anomenada, gràcies a Déu, entre els vostres confrares. Digueu, doncs, el que vulgueu d'aquestes campanyes — certament no pas empreses per a donar-vos plaer —, menys que són irresponsables i anònimes.

Que el senyor Feliu Elias porta fel i vinagre a la sang i és un tortuós personatge, això ho he provat i demostrat, doncs, en trenta articles, i si no n'hi ha prou penso encara dedicar-n'hi altres tants, perquè la matèria que ell ofereix és, per desgràcia d'ell i nostra, enorme. He provat que sabia lliscar entre el públic catòlic, ficar-se prop d'editors i de marmessors catòlics amb aire inofensiu i càndid, i aprofitar tota ocasió oportuna per a clavar fiblades de traïdor, deixant clavat el senyal de les dents. Sota l'aparença d'un elogi a En Joan Llimona fereix de cantó ço que En Joan Llimona més significava i més volia: la seva personalitat de pintor religiós. Fent veure que discutia l'escola d'Overbeck, nega "el pa i la sal" a tota pintura religiosa, excomunicant l'art catòlic per "extrapictòric" i "proselitista". Fa una monografia de la Seu barcelonina, i clava falconada contra el simbolisme, o sigui contra el sentit i l'ànima dels qui bastiren la Seu i dels qui hi preguem cada dia. Fa un elogi d'En Benet Mercadé, i mossega l'art gòtic, l'esperit de l'art gòtic i tota l'estètica cristiana. Explica la vida d'En Simó Gómez, i barreja amb les descripcions de la Barcelona vuitcentista, calúmnies i blasfèmies contra les manifestacions sobrenaturals del segle XIX, retreient una impiadosa falsedat sobre el culte de La Salette, mofant-se de l'aparició de Lourdes, insultant al Venerable Claret i tornant a llençar el llot de l'època sobre la Serventa de Déu Sor Patrocini. Publica una obra d'estatuària catalana, i malparla dels miracles, befant amb rialla iconoclasta el culte de les imatges. Escriu una història de la pintura francesa, i a redós de l'impressionisme, es fica a negar veritat objectiva a les revelacions més autèntiques dels místics, i vol substituir la Religió veritable amb el conreu de la pintura entesa com a fenomen religiós. Exposa una teoria estètica, i a cobert de la seva terminologia especial, planteja una filosofia i una moral incompatibles amb la moral i la filosofia cristiana. Comença parlant de l'emoció artística i acaba predicant un sistema panteista. Atribueix existència a l'ànima de les coses i nega l'ànima humana, i àdhuc fa contra l'Església, salvadora d'ànimes, greus sarcasmes. Tot això, senyor Pla, ho he sostingut i provat amb textos, fins a fer-me pesat als lectors, fins a cansar els meus propis amics. I m'ho han dit tot, inclús que eren *irresponsables* (?) i *anònims* (?) aquests atacs; tot, menys que sigui injusta o infonamentada la meva acusació.

Jo no nego al senyor Feliu Elias el pa ni la sal, el vi ni l'oli. Jo li nego la paraula. Li nego el dret de parlar a un públic catòlic, com ho és el d'una collecció prou coneguda, adreçada a lectors catòlics, escrita per excellents autors catòlics entre els quals el nom d'En Feliu Elias detona i contrasta, i dirigida per un amic catòlic, excellent, però de tossuderia invencible en aquest punt. Li nego el dret d'exercir mestratge davant d'artistes cristians, de parlarnos d'art cristià, perquè ell l'art cristià l'avorreix, perquè ell detesta el cristianisme, i no té dret d'atansar-se a nosaltres amb "les seves maneres aparentment sagristanesques i puritanes, el seu *nyic-nyic nasal*" (és la definició de l'*Apa* feta, Pla, per vós mateix) (1), i clavar-nos, de costat, l'estocada mortal i freda contra nostre art, nostra filosofia, nostra Església i nostra fe.

Però això no és negar-li el pa i la sal! Que es guanyi el viure tant com pugui, i que vengui quadros i esdevingui milionari. Pictòricament, sóc un sincer admirador seu. Ell que tant sospira per ésser un Vermeer de Delft, oidà que volgués ésser tan sols un Vermeer de Delft i no pensés a ésser al mateix temps un Baruch Spinoza. Diners voldria per a comprar-li l'últim bodegó de les Arts i els Artistes. I que ens expliqui l'art d'Extrem Orient, i fins, si vol, que faci crítiques, i que li paguin a pes d'or la tinta que hi esmerci. Però que no s'acosti a prop meu a predicar males doctrines. Es a dir, que vindria ell a fer homilies herètiques a casa nostra, i encara li hauríem de pagar el sermó? Vaja, home!

Dieu que es tracta de fer morir de fam (?) a En Feliu Elias i a un grup d'escriptors. Però, és que no tenen altre mitjà de viure que l'escriure heretgies o porqueries, els alludits? Que venguin al públic català bona literatura, i no pas fems ni metzines!

Magnífic seria que amb el dret a la vida volguessin aquests senyors fer passar el dret a la propaganda! Que per a subvenir les necessitats domèstiques respectives lliuréssim als sectaris càtedres, llibres, edicions i tribunes! A quin extrem arribaríem! Ja és prou que allà on hi ha un Joaquim Folch, un Bassegoda, un Dr. Trens, un Rafel Benet, un J. F. Ràfols, un Josep M. Junoy, hagin fiat els marmessors del piadosíssim Enric Moncerdà la seva biografia a l'*Apa,* a l'enemic rancuniós de les coses que En Moncerdà estimava i pintava, al qui no podia fer altra cosa que el que ha fet: un sabotatge conscient. De prosperar el criteri que inspira En Josep Pla, criteri aproximat al de l'amic director de la collecció alludida, el qual el formulava dient que més val que En Feliu Elias cobri diners d'un editor catòlic que d'un editor immoral, qualsevol dia veurem confiada a En Gabriel Alomar una Història de l'Església, a l'Angel Samblancat un resum de Catolicisme Social.

Per a saber si és bona la vostra teoria, senyor Pla,

(1) Joan Sacs. (Una dotzena de retrats a la ploma), per Josep Pla. — *Anuari dels catalans.* 1924-1925. P. 130.

a veure si esteu disposat a la recíproca. A veure si en qualsevol collecció socialista que editi, per exemple el senyor Campalans, m'hi voldrien a mi per collaborador. Dret a la vida, dret al pa i la sal en tinc, casat i assalariat que sóc, i pare de família nombrosa amb pocs recursos, tant com vosaltres. Us ofereixo, doncs, jo, per a qualsevol biblioteca marxista que editeu: una Història del sindicalisme barceloní, o la biografia d'algun membre de la Unió Socialista de Catalunya. Estic documentat, i és matèria que tinc coneguda, potser millor que algun dels camarades.

Pel preu no renyirem, i jo us asseguro que restareu ben servits.

R. RUCABADO

La Joventut Catòlica Femenina

La Joventut Catòlica femenina darrerament constituïda a Barcelona, està cridada a fer grans coses. Compta amb esperits tan selectes, que sabrà atreure's les simpaties de l'element femení catòlic de la nostra ciutat. Cal organitzar i dirigir les forces disperses. Acollides sota una bandera de germanor, poden empendre campanyes altament beneficioses per als interessos catòlics. La Joventut Catòlica femenina ha enarborat ben alta la seva bandera flamejant i la disciplina i la cohesió la faran tan forta que ningú no la podrà abatre.

El nostre amantíssim Prelat ha dirigit una circular bellíssima a la dita joventut. La seva extensió ens priva de publicar-la íntegrament. Heus ací alguns paràgrafs:

. . . . . .

L'Església, per boca del Pontífex sobirà ha fet una crida als seus fills.

A la santa veu eixida de Roma han respost les nacions amb un bell despertar de la consciència catòlica de les joventuts disperses arreu. A Alemanya són més de 500.000 els joves i noies que constitueixen la primera categoria de la Joventut Catòlica, la qual pren part activa i assumeix totes les despeses, i més de 2.000.000 els adherits.

A Dusseldorf, la Joventut Catòlica posseeix un magnífic edifici de planta, amb més de 30 competentíssims empleats.

A França, el segon any de la seva fundació, la Joventut Catòlica comptava amb uns 110.000 membres d'ambdós sexes.

A Bèlgica, la Joventut Catòlica està cooperant en forma esplèndida al perfeccionament tècnic cultural, científic i especialment religiós de les escoles.

. . . . . .

Fins al III Congrés internacional de les Joventuts Catòliques celebrat a Roma l'any 1921, hi eren representades: la República Argentina, Austria, Bèlgica, Bolívia, Brasil, Canadà, Txecoeslovàquia, Equador, Egipte, Estats Units, Holanda, França, Alemanya, Hongria, Irlanda, Itàlia, Japó, Mèxic, Polònia, Portugal, Suïssa, Ucrània, Iugoeslàvia.

L'Espanya, malgrat ésser un país oficialment catòlic, no tenia organitzada encara la Joventut Catòlica.

. . . . . .

Fins el III Congrés internacional celebrat a Roma l'any 1923, la Joventut Catòlica espanyola no prengué part activa en les tasques internacionals.

Avui podem dir que desitgem per a la nostra estimada diòcesi l'èxit obtingut a Itàlia per la Joventut Catòlica femenina, qui amb gran fervor de propaganda, sota la direcció d'una admirable dona jove, Armida Barelli, ha donat un bellíssim exemple de disciplina, de moralitat i de cultura religiosa.

. . . . . .

Qui posa avui en dubte que el ressorgiment piadós i catòlic d'Itàlia no és degut a aquella joventut illustrada, piadosa i activíssima?

Això desitgem per a la nostra Joventut, les iniciatives de la qual aprovem i beneïm, recomanant a tota la joventut femenina de la nostra diòcesi l'assistència i l'aprofitament dels actes i sessions que es preparen.

Déu faci que el resultat de tot sigui una organització forta i de durada per a la glòria de Déu i el perfeccionament espiritual d'aquesta porció dels nostres estimats diocesans.

Heus ací el programa de la pròxima Setmana Diocesana de la Joventut Catòlica:

Els actes es celebraran en dues etapes. La primera, una Assemblea-romiatge a Montserrat, que ha organitzat la Federació de Patronats, Sindicats i Escoles d'Obreres i que tindrà lloc els dies 14, 15 i 16 del corrent i estarà dedicada a la classe obrera femenina. En escriure aquestes línies són ja unes mil les inscrites. La segona etapa consistirà en una sèrie de dues conferències diàries que es donaran a l'església nova de Santa Ana, com a local el més gran i cèntric de la ciutat, durant els dies 18, 19 i 20 de l'actual, de dos quarts de set a vuit del vespre, amb l'objecte de facilitar l'assistència a les estudiantes i empleades de comerç i oficinistes. Sabem d'alguns centres d'ensenyament que acabaran les classes a hora oportuna per a facilitar l'assistència.

Parlaran, entre altres, el Bisbe Dr. Gomà, el Doctor Masdexexart, una professora de València i el nostre company J. Civera i Sormaní. Presidirà els actes el nostre amantíssim Prelat.

Per a finalitzar i com a coronament de les festes, el diumenge dia 22 tindrà lloc al matí, una gran missa de Comunió general pel senyor Bisbe, a la Basílica de la Mercè, Patrona celestial de la nostra ciutat, i a la tarda, una solemnissima festa eucarística al temple del Sagrat Cor del Tibidabo, amb benedicció de la ciutat i allocució pel Rnd. P. Ramon M. Bolós, S. J.

Notes. — El secretariat de la Joventut Catòlica femenina està domiciliat a les oficines de la Junta Diocesana d'Acció Catòlica de la Dona (parròquia de Santa Anna). Allí s'ha de dirigir tota la correspondència i allí es facilitaran gratuitament a les Associacions i particulars fulles d'inscripció.

L'assistència a tots els actes serà lliure i gratuita. Malgrat això, es despatxaran al Secretariat títols de sòcies protectores voluntàries, a 25 pessetes, les quals donaran dret a lloc preferent a les sessions. Poden prendre aquests títols les Associacions, en qual cas se'ls donarà un diploma d'Associació protectora de la Joventut Catòlica femenina.

La flama de la joventut

Els homes vells creuen que els temps passats eren millors que els nostres. Entre els homes vells i els joves ha existit sempre un abisme. Confesso sinceramente que jo sóc molt segle XX. No he cregut mai que els homes d'ara siguin més dolents que els homes del segle passat. Ningú no pot negar que la humanitat evoluciona a cada moment. Encara que els vells rutinaris romanguin aturats i blasmin la civilització moderna, el món camina. Creiem que seria una cosa molt difícil de demostrar que actualment la humanitat és més perversa i més dolenta. Els vells viuen de records i com que a l'esdevenidor no hi veuen res, caminen girant el cap enrera. Als joves ens plau més esguardar les lluïssors de l'horitzó.

Com estava el món a les darreries del segle divuit? Les dames portaven vestidures molt folgades, però no era gaire pura la flama que brillava en el seu cor. Quan a França va esclatar la revolució van caure moltes coses perquè ja estaven podrides. Qui pot elogiar l'Europa del segle setze? Si no haguessin estat tan corromputs els homes més representatius d'aquella època, hauria trobat tants seguidors el sectari Luter? Com estava Itàlia en aquells temps? És que eren més purs que els artistes d'ara, els pintors del Renaixement que posaven els seus pinzells al servei de l'art religiós? Podríem esmentar el nom d'alguns d'ells que portaven una vida desordenada. Com estava el món al segle XIII, quan el Pobrissó d'Assís va sotraquejar l'esperit dels homes mostrant dalt de la Creu el Crist nu i palpitant? Aquelles lluites terribles entre els senyors feudals i el poble, eren gaire edificants? Els que menyspreen la civilització moderna, enyoren tal volta les intrigues dels reis i dels nobles del temps de l'absolutisme? No creuen que les llibertats conquistades vessant sang generosa, han fet possible que l'home pogués desplegar les ales del pensament i de l'esperit? Hi ha gent que voldria que fossin construïdes noves ergàstules, per a tancar-hi els que no es resignen a perdre els seus drets. Lluny de mi el suposar que els homes moderns són perfectes. Porten a dintre passions abjectes, però són més humans. Encara que en alguns pobles d'Europa es noti una regressió en el respecte als ciutadans i un retorn al cesarisme, no creiem que la tirania persisteixi molt de temps. La tirania pot únicament entronitzar-se en els pobles decadents, on els ciutadans han perdut fins l'instint de conservació. Aquestes manifestacions esporàdiques de tirania, no aconseguiran pertorbar el ritme normal de la vida lliure dels pobles.

Quan els homes caducs blasmen les manifestacions de la vida moderna, haurien de dir-nos en quina època la humanitat va viure temps millors que els actuals. Que ens diguin en quin segle no era coneguda la immoralitat.

Si existeix tanta de gent que està en contradicció amb els temps moderns, és que hi ha gent que ja naixen vells. No he cregut mai que els anys facin envellir espiritualment els homes.

El temps pot solcar el nostre front d'arrugues i fer minvar una mica la llum dels nostres ulls; però no pot fer envellir el nostre esperit si hem sabut esvair les tenebres de la rutina. Quan un home contradiu els joves és que ja es fa vell. No hem per snobisme de lloar totes les coses, però si ens sentim allunyats de l'ideari dels joves i combatem totes les manifestacions i totes les activitats de la joventut, és que el nostre esperit ja no vibra. Combatre els joves, és perdre el temps. La joventut quasi sempre té raó. No té interessos creats i, per tant, s'expressa sincerament. L'home moltes de vegades té necessitat de fingir. Si digués el que sent s'exposaria a persecucions. És una cosa que sempre m'ha esborronat sentir dir a un home: "Si jo no tingués dona i fills obraria d'altra manera". Ha d'ésser una cosa terrible haver d'ofegar la veritat arran de llavi, perquè no ens prenguin el nostre pa de cada dia! Per això estimo tant la joventut i avorreixo la rutina. Moltes de vegades, trobant-me davant d'un home fossilitzat, he arribat a creure que el cervell s'arna com les vestidures de llana. Aquests homes quan parlen sembla que us perdonin la vida. Ho saben tot perquè han viscut molts anys. Si us atreviu a contradir-los us contemplen fent una mitja rialla, com volent dir: "Què sap aquest minyó!" Si alcem un mur davant dels nostres ulls no sabrem el que passa un poc més enllà del nostre camp d'acció. Cal que obrim de bat a bat les finestres, per tal que penetrin dintre la cambra aires de renovació. No vulguem que el nostre esperit romangui aquietat com les aigües mortes dels estanys. Siguem inquiets com el mar. Les veritats bàsiques i els principis fonamentals del cristianisme són immutables, però a l'edifici social li podem donar la forma que més ens plagui.

Vigilem constantment perquè el nostre esperit no envelleixi. Sapiguem evolucionar a temps i situar-nos per a veure les coses tal com són en realitat.

No ens proposem pas menysprear els homes vells. Un home vell és un home que ha lluitat i sap moltes coses de la vida. Nosaltres en referim a la vellesa espiritual. Un home octogenari pot portar molta més llum a dintre que un home jove. Els homes mentre tenen ideals són joves.

El que combatem és la rutina i els prejudicis. Els homes rutinaris que creuen que totes les coses modernes són dolentes haurien d'obrir els ulls per tal que la llum els esquinci les tenebres que porten dintre.

La joventut és una flama que brilla dins el nostre pit. Procurem que mai no s'apagui aquesta flama. Fem via sense escoltar les veus dels homes caducs que voldrien fer-nos viure com els homes de les cavernes.

Si som joves, tindrem audàcia i gosadia per a donar vida a les obres grans i generoses. Si brilla en els nostres ulls la flama de la joventut, no claudicarem mai i ningú no podrà fer abatre la bandera de combat que flamejarà en les nostres mans.

Respectem tot allò que representi un valor i

que porta la vida a les entranyes, però sotraquegem ardidament totes les coses mortes i caduques perquè s'esfondrin damunt la pols del camí. Siguem enemics de les ficcions i de les hipocresies. Hi ha gent tan poc sincera que mai no us esguarda perquè temen que els ulls us diguin allò que mai no us diran els llavis. Planyem aquesta gent que porta l'ànima tancada dins el pit com un cos mort dintre un sepulcre. Sigui la nostra ànima clara i transparent com un cristall i portem en els ulls una mica de blavor de cel.

J. CIVERA I SORMANI

Unió de Sindicats Agrícoles Católics

El passat dimarts va tenir lloc una reunió de la Comissió organitzadora de la nova entitat agrícola, que portava la representació dels Sindicats a ella adherits, amb els elements que tenien de constituir la nova Junta a l'objecte de possessionar-los en llurs càrrecs.

Es donà compte de les gestions que s'havien realitzat per a l'organització de la nova entitat, nascuda a iniciativa de l'Emm. Cardenal Primat, Director que va ésser de l'Acció Social Catòlica d'Espanya, la que han secundat els nostres Prelats, amb l'objecte de propagar per Catalunya i Balears l'organització coordinada que s'ha donat a les institucions de caràcter social-agrari que formen part de dita Acció Social Catòlica i amb aquest objecte aplegar sota la nova entitat aquelles institucions que actualment es troben escampades per Catalunya i Balears, sense un nexe d'unió amb les altres institucions similars de la Península.

La Junta Directiva ha quedat constituïda en la forma següent: Consiliari, nomenat per l'Excellentíssim i Ilm. Sr. Bisbe, el molt Iltre. Sr. Dr. Gaspar Villarrubias, Canonge Xantre; President, don Ramon Albó i Martí; Vice-President, don Josep Maria Gich; Tresorer, don Lluís Pons i Tusquets; Secretari, don Jesús Raventós; Vice-Secretari, don Joan Clavell Gurgui. Vocals: Sr. Marquès de Caldes de Montbuy, don Eusebi de Puig, don Francesc de P. Torras Sayol, don Gaspar Modolell, don Jaume Nonell, don Josep Bernadas i don Narcís Dausà. Els Consiliaris i Presidents de tots els Sindicats adherits formaran part de la Junta Consultiva.

Les oficines de la Unió de Sindicats Agrícoles Catòlics han quedat installades al carrer d'Aragó, 297, entresol, telèfon G. 1257.

Aquesta entitat ha organitzat ja un Secretariat Jurídic Administratiu sota la direcció d'un oficial lletrat amb l'objecte d'informar gratuitament als Sindicats associats i llurs membres quantes consultes se li dirigeixin de caràcter administratiu o jurídic, així com s'encarregarà de practicar tota mena de gestions en els Centres Oficials relacionats amb l'organització i funcionament dels Sindicats Agrícoles. Aquest organisme de la naixent entitat, que tants beneficis pot reportar a la classe agrícola començarà a prestar els seus serveis el pròxim dia 1.er d'abril, essent les hores d'oficina d'11 a 12 del matí de tots els dies feiners, en el local social. Amb l'objecte de donar tota mena de facilitats es despatxaran també totes aquelles consultes que es facin per escrit.

Un nou pintor

Martínez Tarrassó, és el nom d'un jove pintor que gairebé ningú no coneixia i que de cop i volta es colloca al costat dels pintors més ardits. Encara que la nostra publicació no té el costum de donar compte de les exposicions d'art, bé es mereix una excepció aquest jove artista, que està cridat a veure el seu nom nimbat de llum. L'ànima d'aquest pintor és tan bona, que és natural que s'hagi enamorat de la bellesa del món exterior i de totes les coses belles que han sortit de les mans de Déu. En trobar-vos davant d'algunes de les teles que té exposades a les "Galeries Laietanes", exclameu: aquest jove és un gran pintor realista; i en contemplar-ne d'altres us trobeu desconcertats. Ningú no diria que l'autor dels bodegons realistes que exposa, és el mateix que ha pintat aquells jardins damunt els quals plana una gran delicadesa i aquells cels on s'endevina la llum dolça i esmortida del capvespre. En altres països on hi ha crítics d'art competents, les pintures d'En Martínez Tarrassó haurien estat lloades amb entusiasme o discutides amb vehemència. En la nostra premsa existeixen únicament un o dos crítics que tenen autoritat per a judicar les obres que exposen els nostres artistes. Per això no cal esperar que el públic desorientat s'adoni de moment dels mèrits d'aquest artista excepcional. Els artistes abans no triomfen han de posar la petja damunt les pedres cantelludes del dolor. Contemplant, però, les obres d'En Tarrassó, ens sentim optimistes. Creiem trobar-nos davant d'un pintor excepcional que assolirà aviat un gran triomf. No solament és un excellent colorista, sinó que té també un gran domini de la forma. Sap resoldre fàcilment els problemes més difícils de tècnica. Hom diria que, en pintar alguns paisatges, ha pastat els colors llençant damunt la paleta grapats de sol.

El nostre estimadíssim amic, l'illustre canonge Dr. Josep M. Llovera, ha tingut la gentilesa de dedicar al jove pintor un bellíssim sonet que ens plau reproduir:

EN L'EXPOSICIÓ PRIMERA DE MARTÍNEZ TARRASSÓ A "GALERIES LAIETANES"

Els ulls he vist, Senyó, i la mà d'un home,
i, del verb a través, també la ment.
La llum, als ulls, portava policroma
del cel i terra i mar. Al pensament,
les formes ideals de la natura,
que sap la fantasia figurâ.
l'art de replasmar-ne la figura,
vivent en llum i espai, duia en la mà.
A imatge vostra recreant, no troba
que res en l'obra vostra sigui vil,
i arreu copsa elements per la seva obra,
que esclata, fruit d'intens treball, viril.
Si el crític savi passa, i riu, pedant,
jo me li atanso al cor, per dir-li: Avant!

9 abril 1928.

No tots els somnis són mentida

Quins somnis es tenen, de vegades, Mare de Déu Santíssima! Hom diria que el somiar és com una llaçada que junta la vida present amb la vida futura; no pas sempre ni en tots els somnis; però en alguns, sí, els quals deuen ésser enviats per l'Angel Bo.

Prou de reflexions i anem al cas.

Era un vespre en què estava cansat. Havia caminat i pensat i enraonat llargues hores i en ficar-me al llit, després d'un dia divertit, m'assaltaren una mena de pensaments ben diferents dels que de dia m'havien embargat. Res! Estava fent una liquidació de la meva vida amb el cap amagat dins la roba del llit esperant que la son m'acabés de fer perdre el món de vista.

Anava resseguint la meva vida passada per etapes. Quan era infant, quan era adolescent, quan era jove, quan era home fet, fins ara que em trobo a la portalada de la vellesa... així anava tota ella desfilant per la meva imaginació, i les meves obres anaven compareixent una a una vestides de blanc o de dol segons fossin bones o dolentes. En aquella processó hi havia de tot; però a mi em semblava que el negre hi era dominant i jo pensava: tot comptat i debatut, el negre pesarà més que el blanc. I jo em trobaré amb un compromís. Fou llavors que vaig intentar abocar damunt tot aquell paisatge algunes garrafes de la Divina Misericòrdia perquè tot ho blanquegés. Penso que vaig adormir-me donant-me cops al pit com qui es confessa pecador, perquè aquesta era l'actitud del despertar: el puny clos posat damunt la post del pit, la cara girada al sostre, la boca mig oberta i el coll sec.

No sé pas com em vaig trobar davant el mateix Sant Pere. A fe que el vaig trobar ben diferent de com el pinten. Ni és vell, ni és calb, ni té mal geni. Ni pròpiament té aire de porter, sinó que porta la clau amb aquell aire de l'amo que porta la clau de casa seva. Era un bon mosso, ros com l'or i de mirada dolça. De darrera una finestreta enreixada m'estava mirant de cap a peus.

—No crec que m'hagi errat pas; el cor m'ha portat aci; obriu-me si us plau.

—Ja sap ben bé el que es fa el teu cor; tant de bo que fossis d'aquí. Prou m'agradaria que entressis, que aquí no ens hem de partir res; tot allò que és bo hi abunda, i com més som més bé estem. Però, vejam, com portes despatxats els papers?

Certament que no se'm va acudir cap trampa ni xica ni grossa. El meu esperit nedava dintre el mar d'una absoluta sinceritat. Ingènuament li vaig contar això i allò i el de més enllà, li vaig fer un balanç de les meves obres, vaig anar carregant a cada platet de les balances les obres blanques a la dreta, les dolentes a l'esquerra i finalment vaig saldar la diferència amb la Misericòrdia Divina perquè la balança caigués del cantó que em convenia.

Sant Pere em va somriure amablement i em va dir:

Ja hi entraràs un dia o altre: la teva animeta és com passada per aigua; li falta, però, la bugada que aquí es fa amb el foc, si no la pots rescatar amb les almoines que allà baix arrepleguis. Mira: ara fan el teu enterrament, demana, demana als parents i amics que preguin per tu, que això val molt.

Jo que sí que d'una volada em planto al mig de la colla que acompanyaven el meu cadàver de la casa a l'església i de l'església a la sepultura. I vinga pidolar d'aquí i d'allí. Que com ho feia per pidolar? Me n'anava al costat dels meus fills un per un. Ells, és clar que no em veien, perquè les ànimes són invisibles; però jo no deixava de fer-me entendre a la meva manera: em ficava dins del seu pensament i els contava les coses que per ells havia fetes. I ells no es feien pas forasters i fins ploraven i tot, però, què caram! els Parenostres no es posaven a la seva boca. Tot se n'anava en llàgrimes i en converses llastimoses i tot això ofegava les oracions.

Llavors vaig resseguir d'un a un tots els amics: però em costava molt de fixar el seu pensament: estaven entre ells en converses de negocis, hi deien les seves bromes dedicades a la meva memòria, no mancava algun elogi, més pocs dels que jo m'havia pensat, però oracions cap ni una.

Sort que els sacerdots anaven pietosament seguint el ritual, i això ja era alguna cosa. A ells deuré que no me'n tornés completament de buit. Quan es va desfer la comitiva me'n vaig tornar a parlar amb Sant Pere, el qual, sempre amable, em va preguntar com m'havia anat.

—Ben poca cosa he arreplegat; tothom va distret i aqueferat com si l'altre món, ço és, aquest en què em trobo no hi fos. Totes les almoines les porto aquí. I li vaig mostrar la mà dreta amb qualque cosa de valor.

—Ja són bones monedes, però són poques. Cent vegades això et caldria. De la mort eterna ja te'n lliures; però t'espera el purgatori. No t'esveris, no t'esveris; és una sort ésser veí d'aquest poble on es sofreix però on s'està ple d'esperança.

Ja hi estava conformat; però jo no atinava a moure'm de davant la porta del cel, fins que Sant Pere, posant-se seriós, em va fer amb la mà dreta que me n'anés. I llavors vaig caure de les altures, vaig fer tres o quatre o no sé quants giravolts per l'espai, i em vaig sotraquejar tot i em vaig trobar despert al llit de la manera que us he dit.

I com que, havent repassat tot el somni, he vist que està d'acord amb la realitat del que sol passar, ja he fet els meus propòsits i he pres les meves mesures. Si Déu m'ajuda a complir-les, ja enviaré uns quants xecs d'almoines i satisfaccions per avant perquè en aquell dia borrascós no m'hagi de refiar de parents i amics que després de vuit dies que no m'hagin vist potser ja no es recordaran de mi.

JORDI ARNAU

Ningú no pot canviar la naturalesa de les coses, ni el temps, ni el talent, ni les passions dels homes. L'home és un ésser fonamentalment espiritual, puix la seva part material està subordinada a l'esperit i ha d'ésser governada per la intelligència.

L'estatisme

Durant els darrers temps han estat objecte de la preocupació del Papa dos corrents que, exteriorment polítics, tanquen una alta significació ideològica i un contingut doctrinal important: el de certs catòlics francesos amb l'*Action Française* i el del feixisme. El primer, més profund, més estructurat ideològicament, ha comptat des del primer moment amb una escola; el segon, menys científic, més aliterari, ha estat millor fill de l'acció que del pensament i de la doctrina. Externament, doncs, un i altre són cosa ben diferent; internament, en esperit, un i altre beuen en una mateixa font: la d'un nacionalisme rabiós, la d'una divinització de l'Estat, la d'un concepte de pàtria per damunt de tot.

El Sant Pare Pius XI, aquest Papa tan atent a tot moviment intellectual, tan informat i documentat en tot, tan zelós en ço que a assenyalar camins en tot moviment doctrinal diu referència, ha parlat des del primer moment sobre aquest corrent estatista (millor que nacionalista). I recollint tots els antecedents de l'*Action Française*, que ja Pius X i Benet XV havien anat seguint amb tota cura, ha dictat la seva norma sobre el moviment francès, que tants i tants catòlics (fins i tot dins la jerarquia eclessiàstica) ha ferit. I amb tota mena de suavitats, portant a l'extrem les aplicacions de la caritat, ha assenyalat la línia recta de conducta davant del fet sense que ni pressions, ni injúries, ni defeccions, hagin pogut fer tòrcer en res el camí assenyalat i seguit amb una fermesa que únicament en la Cadira de Pere pot trobar-se.

Així mateix, en contacte gairebé diari amb l'acció del feixisme, menys intellectual, més barroer, encarnada en el fet millor que en la doctrina, n'ha anat assenyalant les desviacions constants, gairebé diàries; i si d'una banda ha pogut lloar les autoritats feixistes en ocasions, com en el Centenari franciscà per boca del seu Cardenal-Legat, d'altra ha dit ben clar el seu pensament en el que a desviacions feixistes diu referència. I un dia s'ha queixat de la conducta dels feixistes respecte dels centres catòlics i fins dels sacerdots italians; altre ha mostrat clarament el seu disgust per certes glorificacions literàries, com la de D'Annunzio, empreses pels feixos italians; i darrerament, amb motiu de l'acte celebrat al Capitoli, pels membres del Centre Catòlic italià, barreja de catòlics i feixistes, ha pronunciat un discurs que ha tingut enorme ressonància arreu del món.

I què ha dit el Papa en aquesta oració, plena de doctrina i sense un mot sobrer? Senzillament, ha reivindicat els drets de l'Església en ço que toca a l'educació de la joventut, ha dit que als catòlics no els és possible desdoblar la seva personalitat com a catòlics i ciutadans en tot allò que diu relació amb la doctrina de l'Església, i ha mostrat altra vegada el veritable camí de defensa de les llibertats individuals, enterbolides per aquest estatisme clar que ve a entronitzar el feixisme, com l'*Action Française*, com altres tendències ideològiques (més somortes que aquestes però tan clares com les mateixes) existents ací i allà del món.

* * *

Les escoles individualistes del segle XIX, portades pel contingut doctrinal de l'Enciclopèdia i el polític de la Declaració dels Drets de l'home, van pastar unes Constitucions que, entre manta cosa dolenta, contenien un reconeixement ample dels drets individuals. Tan sagrats degueren mostrar-se'ls a aquells homes aquests drets individuals, que els feren constituir la primera part de tots els Codis Constitucionals, aquella part anomenada *dogmàtica*, que venia a recollir en política tota una herència doctrinal.

En el fons, aquests drets individuals havien estat portats al món pel cristianisme qui, emancipant l'home del domini de l'home, l'home del domini de l'Estat, i dignificant la dona, donà en el camí de la civilització el pas més grandiós que s'hi ha donat mai. Unes garanties polítiques solament foren cercades per a aquells drets; i aquesta fou la tasca dels Estats de l'Edat Mitjana, entre ells l'Estat català-aragonès que instituí les primeres Corts del món, bastant temps abans que Anglaterra. El Renaixement, esguardant altra vegada els temps pagans, interrompé la tasca d'emancipació política. I fou quan davant la grandària i la força dels Estats, que havien arribat a confondre's altra vegada amb el Príncep (desviant-se de la veritable doctrina catòlica) la garantia política dels drets individuals fou cercada novament pels camins de sang de la Revolució del 79, i els principis de garantia per aquells drets es veieren escrits en les Constitucions modernes.

Però aquesta reacció, com totes les reaccions, fou excessiva. I l'individualisme eixorc deixà l'home desarmat davant l'Estat, deixa l'econòmicament feble indefens davant del fort. I la contrareacció no es féu esperar.

Tots els que hem viscut els darrers anys del passat segle la coneixem prou bé aquesta; l'associacionisme per a la defensa de tot, el sindicalisme amb les seves desviacions, l'esperit professional lligant altre cop els interessos de les classes (manta vegada desviat per camins errats) n'han estat les paleses demostracions. Però, amb tot això, cada cop més potent la intervenció de l'Estat en tot; entre les relacions individuals, en la regulació de les associacions, etcètera. L'Estat ha vingut a ésser un organisme amb irradiacions múltiples i amb tentacles fora dels quals no resta res lliure.

La gran guerra donà a la preponderància de l'Estat la consagració definitiva. I barrejat el concepte d'aquest Estat extensíssim amb la glorificació del concepte de pàtria, s'ha arribat al lloc on avui ens trobem respecte aquesta qüestió.

Nacionalisme exagerat? Imperialisme? Heus aquí mots poc pronunciats; però heus aquí idees sentides a bastament pels hereus de la guerra gran. L'Estat per damunt de tot; la Pàtria per damunt de tot. El ciutadà anorreat, trepitjat en els seus drets, feble altre cop davant de l'omnipotència de l'Estat.

I ha calgut que altre cop, com sempre, vingués la doctrina de l'Església a mostrar el camí veritable i d'equilibri necessari. I mentre un dia l'Església maldava els excessos de l'individualisme *à outrance*, avui malda els excessos d'un Estat i d'una doctrina que agafa el ciutadà per educar-lo a gust de l'Estat, per a estructurar-lo com un rodatge de l'organisme de la pàtria i de l'Estat, deixant de banda les seves destinacions i els seus fins individuals, que són eterns i que estan per damunt de tota altra finalitat i objectiu humans.

Heus aquí el fons del crit del Papa contra la gent d'En Maurras, un dia; i contra la doctrina del feixisme, avui.

JOSEP M. GICH

Els clàssics i nosaltres

VIII

Els greus perills que entranya l'actitud de devoció i entusiasme incondicionals en què una part de la nostra intellectualitat s'ha collocat en front dels clàssics, els podrem veure ben clarament reflectits en algunes grans figures de l'Humanisme italià, que, exagerant les tendències malsanes manifestades, com ja hem vist, en l'obra de Boccaccio i transportant la desviació del sentit moral al terreny de les idees i les creences religioses, caigueren en les més monstruoses aberracions i conrearen una literatura de la més corruptora influència. Aquestes grans figures de l'Humanisme i l'ambient moral i intellectual en el qual visqueren, ens demostraran palesament que sense el sever control de la veritat cristiana, el prestigi extraordinari que envolta les literatures clàssiques amenaça sempre convertir-se en el més perillós parany dels esperits, en un enlluernament que pot entelar els nostres ulls i tornar-los cecs a la divina resplendor de l'Evangeli i de la Santa Església.

Les tendències del classicisme radical preconitzat pels corifeus de la Renaixença pagana són ben visibles en algunes obres de Llorenç Valla, un dels més famosos humanistes d'aquella època, sobretot en la que porta per títol *De voluptate ac vero bono* (*Del plaer i del veritable bé*). Aquest llibre es compon de tres diàlegs, els interlocutors dels quals són Leonardo Bruni, que defensa la doctrina dels estoics, Antoni Beccadelli que defensa la dels epicuris i Nicolò Niccoli que defensa la fe cristiana. Els tres interlocutors eren coneguts i famosos humanistes contemporanis de l'autor. L'opinió d'aquest en la matèria discutida és difícil d'esbrinar, puix l'oculta en aquesta forma dialogada. Però si hem de creure les més competents autoritats i si atenem a les seves confessions estampades en altres llibres, l'opinió de Valla estava identificada amb la doctrina que presenta el plaer com el suprem bé de la vida. Les doctrines epicúries hi són exposades amb les colors brillants del més desenfrenat naturalisme, i això sol el delata. De fet, l'autor se sent identificat amb el defensor d'aquella doctrina, Beccadelli, el qual resum la substància d'aquesta en dues proposicions: Ço que la natura ha engendrat i format, no pot menys d'ésser lloable i sant; la natura és gairebé la mateixa cosa que Déu. No cal insistir en la gravetat d'aquesta segona proposició, la qual enderroca els mateixos fonaments del Cristianisme, i en la de la primera que destrueix els principis de la moral, puix en compte de la virtut i de l'amor al bé estatueix el culte absolut del plaer com norma única de la nostra vida. Un altre tractat de Valla, en el qual exposa idees sobre la virginitat; irreconciliables amb les doctrines del Cristianisme, aclareix amb viva llum la veritable posició d'aquest escriptor en aquell Diàleg. Valla en aquest tractat ataca de dret els vots religiosos; no content amb les crítiques que altres antecessors seus havien adreçat contra la part exterior de la vida monàstica, no content amb la riota que aquests havien fet d'alguns individus de les ordres religioses, Valla combat allí el monacat per ell mateix, en la seva mateixa essència, i rebutja la doctrina, professada en tots els temps per l'Església, de què dintre la mateixa perfecció de la vida moral, té major mèrit la que està lligada amb els vots religiosos que la que hom practica fora de l'estat monàstic.

L'hostilitat amb què Valla tracta en les seves obres la moral cristiana es presenta encara més oberta i descarada en els tractats d'Antoni Beccadelli, famós humanista, conegut amb el nom d'*Il Panormitano*. Entre les seves obres destaca per la seva extraordinària procacitat la collecció d'epigrames que porta el títol d'*Hermaphroditus*, obra en la qual es revela en tota la seva abominable vilesa l'esperit de la falsa Renaixença pagana. L'autor ens obre allí de bat a bat les portes d'un abisme de corrupció que ell tracta de cobrir amb les flors més exquisides de la poesia. És una nauseabunda exhibició dels vicis més repulsius de l'antiguitat pagana, que en aquest llibre resulten no sols justificats, sinó escandalosament glorificats. Beccadelli els defensa desvergonyidament fent apellació als antics poetes i satiritza amb les burles més sarcàstiques els que ell anomena guardians de la moralitat. El llibre de Beccadelli tingué un gran èxit en la part corrompuda de la societat del seu temps, i el mateix Cosme de Mèdicis no tingué escrúpol d'acceptar la dedicatòria que li féu l'autor del llibre. Dissortadament, el repugnant llibre de Beccadelli no fou un cas isolat i alguns dels més cèlebres humanistes com Poggio, Filelfo i Eneas Silvio Piccolomini seguiren el seu exemple en diverses narracions de les més obscenes aventures. La pornografia fou llavors conreada amb les més refinades formes literàries i un gran sector de la literatura renaixentista es posà al servei d'aquesta trista causa de l'emancipació de la carn, en la qual culminà aquella falsa Renaixença pagana, que ha estat amb tota raó designada com la precursora de les grans revolucions que havien de flagellar Europa en els segles següents.

A l'Església catòlica no mancaren, però, conscients defensors que no vacillaren en plantar cara a aquell "horrible fruit de la creença en la infallibilitat dels antics". El papa Eugeni IV prohibí el llibre de Beccadelli, i el cardenal Cesarini, que altrament fou un convençut conreador i propagador de l'Humanisme, féu tot el que pogué per destruir els exemplars d'aquella obra. Els més famosos predicadors de l'època denunciaren enèrgicament tan immunda literatura i cremaren l'efígie de Beccadelli i els seus epigrames en la plaça pública de Milà i Bolonya. La protesta que aixecà l'escandalós llibre fou tan gran que el mateix Poggio, humanista no gens escrupolós en la matèria, amonestà Beccadelli i l'aconsellà de triar en l'esdevenidor assumptes més dignes, puix "als poetes cristians no els és permès tot el que ho era als gentils". Beccadelli, però, tingué el desvergonyiment de defensar la seva conducta allegant el testimoni dels antics escriptors clàssics. "Molts savis, dignes i sants, grecs i romans", escrivia ell, havien cantat semblants coses; i malgrat això, Catul, Tibul, Properci, Iuvenal, Marcial, Virgili i Ovidi estaven encara actualment en les mans de tothom; i el mateix príncep dels filòsofs, Plató, havia compost versos força lascius. Beccadelli esmenta de més a més un gran nombre de filòsofs i polítics grecs que s'havien pres llibertats semblants i, això no embargant, eren tinguts per virtuosos; i acabava declarant que si els seus poemes eren desvergonyits, la seva vida, en canvi, era immaculada.

És l'argument de sempre en llavis dels que propaguen la corrupció dels costums pel mitjà de la bella literatura! Però llavors, com ara, la realitat desment rotundament aquestes hipòcrites justificacions. Els vicis més abominables, que havien estat el flagell del món antic, devastaven llavors les grans virtuts d'Itàlia, principalment les classes aristocràtiques; i els grans predicadors de l'època, entre ells, Sant Bernardí de Siena, pronunciaren sermons dedicats especialment a combatre el vici que en altres temps atragué la còlera divina damunt les ciutats de Sodoma i Gomorra.

Igual que en l'ordre moral, la influència corruptora de l'humanisme llibertí s'havia manifestat en l'ordre religiós. Mentre l'entusiasme per tot el que tingués relació amb l'antic món clàssic es manifestava en les formes més exagerades i perilloses, creixia el nombre d'aquells que tenien exclusivament com a belles les obres d'art antigues i com a veritables les idees de l'antiga filosofia; i àdhuc hi hagué alguns que arribaren a l'extrem de creure que l'antiga literatura podia satisfer totes les necessitats espirituals i que en ella s'estojava el secret de la vertadera humanitat; en conseqüència, aspiraven a fer ressorgir l'Antiguitat clàssica d'una manera integral. En aquells temps abunden les anècdotes que ens presenten els humanistes en actitud d'adoració davant dels grans pensadors i poetes de l'Antiguitat; hi hagué qui en el camp de la Teologia avantposava els escrits de Varró als de tots els Pares i Doctors de l'Església catòlica; qui s'atreví a afirmar que els déus pagans tenien existència més real que el Déu de la fe cristiana; qui cercava en el mateix Aristòtil els arguments per provar que la ciència estava en contradicció amb la doctrina del Cristianisme; qui preferia obertament les epístoles de Ciceró a les de Sant Pau; qui adorava en un altar la imatge de Plató, etc., etc. Àdhuc, prescindint d'aquestes exageracions, és innegable que entre els representants de la Renaixença pagana, l'entusiasme pels antics clàssics fou d'una influència corruptora en les conviccions i en els costums dels pobles cristians. Ja el Petrarca lamentava que els qui professaven la fe cristiana i l'avantposaven a la filosofia dels gentils fossin desacreditats com necis i ignorants i que s'hagués arribat a l'extrem de declarar incompatibles la formació intellectual i les creences cristianes.

Ens resta parlar d'un altre eximi representant de l'humanisme pagà: el famós Poggio, del qual ha dit un illustre historiador que "com a home, fou la figura més repugnant del seu temps", que "reuní en ell gairebé tots els vicis de la falsa renaixença" i que "la seva profunda immoralitat i la seva malignitat depravada es disputaren en ell la primacia". El criteri de Poggio fou més pagà que cristià, i l'Església i el Cristianisme eren per a ell com inexistents. Tenia l'Antiguitat en tan cega veneració, que arribà a declarar que hauria donat de grat tots els tresors de la Dogmàtica pel descobriment d'un nou discurs de Ciceró. Res de més repugnant no pot hom concebre que les obscenitats en què es revolca en gairebé tots els seus escrits, com les seves escandaloses *Facetiae* i una carta, escrita en un elegantíssim llatí, sobre la vida llibertina que hom feia als banys de Baden. En altres libels fa blanc dels seus trets satírics a monjos i clergues, als quals ataca per la immoralitat de llurs costums, oblidant que mal podia erigir-se en jutge dels altres un home com ell que portà una vida de la més repugnant immoralitat. L'exemple de Poggio com el dels altres humanistes de la seva corda, demostra la veritat d'aquella justa observació que fa Villari (*Nicolau Maquiavel i el seu temps*, 2.ª ed. ital. Milano, I, 101): "Una composició en llatí elegant era prou per resoldre els més difícils problemes de la vida i tranquillitzar les consciències".

Amb aquestes figures de l'humanisme pagà donem per suficientment documentada la visió d'aquest sector de la Renaixença. El caràcter d'aquests articles no ens permet donar més extensió a aquesta part del nostre estudi. En l'article següent passarem a examinar les formes que adoptà la reacció catòlica contra aquests perillosos corrents desencadenats per l'entusiasme irreflexiu i per la veneració idolàtrica que una part dels humanistes sentí envers l'Antiguitat clàssica.

MANUEL DE MONTOLIU

Festa Patronal de Foment de Pietat Catalana

Diada de la Mare de Déu de Montserrat

A les 8 del matí. — En la Capella del Palau Episcopal serà celebrada, amb plàtica preparatòria, una Missa de Comunió General.

A les 6 de la tarda. — En la Biblioteca Balmes d'Estudis Religiosos hi haurà la Sessió Anual, en la qual seran pronunciats els parlaments de costum.

Biblioteca Balmes

Conferències culturals de primavera. — Primera sèrie amb projeccions: "Les excavacions de Tarragona", per Mn. Joan Serra i Vilaró, Prev. I. Dilluns, dia 16 d'abril: "Excavacions de la necròpolis romano-cristiana"; II. Dimecres, dia 18: "La necròpolis cristiana"; III. Divendres, dia 20: "Elements pagans de la necròpolis cristiana". — "Les Catacumbes de Roma", pel Dr. Josep Vives, Prev. IV. Dilluns, dia 23: "Història i formació de les catacumbes"; V. Dimecres, dia 25: "La vida cristiana a les catacumbes"; VI. Dijous, dia 26: "La tomba de Sant Pere a Roma". — Segona sèrie: "Relacions de l'Art i la Moral". I. Dilluns, dia 30 d'abril: "Plantejament del problema", pel P. Ignasi Casanovas, S. J.; II. Dimecres, dia 2 de maig: "La moral en les arts plàstiques", per Dionís Baixeras; III. Divendres, dia 4: "Transcendència de la moral en l'Art", per Lluís Millet; IV. Dilluns, dia 7: "La *catharsis* grega en les arts i en les lletres", per Manuel de Montoliu; V. Dimecres, dia 9: Primera part, "La moral universal i la cristiana", per Joaquim Ruyra; VI. Divendres, dia 11: Segona part, "L'art i les seves normes essencials", per Joaquim Ruyra; VII. Dilluns, dia 14: "Resolució del problema", pel Dr. Carles Cardó, Canonge de Barcelona.

Tots aquests actes començaran puntualment a un quart de vuit del vespre.

Notes volanderes

El mal temps destorbà arreu de la península les festes de la Setmana Santa. A Catalunya, aquest any, malgrat el mal temps, s'han distingit pel fort moviment religiós que han promogut, fruit, sens dubte, de la pràctica tan intensa com extensa dels Exercicis Espirituals.

La matinada del Divendres Sant, freda i plujosa, vegí les processons del Via-Crucis concorregudes com mai. Aguantant la pluja i el fred anaven descoberts i sense pressa tots els nombrosíssims assistents, agenollant-se sobre les molles pedres a cada Estació.

El Via-Crucis de Gràcia cridà l'atenció per les seves devotes i interminables rengleres d'homes. En el de la parròquia de la Concepció les dones no acabaven de passar mai. Quins espectacles més edificants en tots els carrers de Barcelona aquella matinada del Divendres Sant!

* * *

El dilluns de Pasqua els ja populars Homenatges a la Vellesa es celebraren en diverses poblacions amb solemnitat i entusiasme corprenedors. El poble cada any capirà més el significat d'aquesta festa, que tan bé escau a la seva manera de pensar i de sentir.

La benemèrita "Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis" pot estar-ne ben satisfeta de l'èxit assolit per aquesta obra social a la qual tot contribueix a fer-la simpàtica: la seva empremta religiosa, el seu caràcter benèfic, la seva índole econòmica, els sentiments de pietat que desperta, l'esperit de família que l'anima, el baf de la terra que mou, la mateixa diada de la Pasqua, fins l'estació primaveral en què té lloc i el *forum* ciutadà en què es celebra. Veritablement fou tot un encert, una magnífica troballa, aquesta institució creada per la C. P. V. E.

* * *

Un collega de la nostra terra diu que es vagi amb cura respecte els llibres de primeres lletres que ara circulen. Diu que en algunes Escoles primàries se n'estudia un en el qual s'enlaira els escarcellers del Papa, el tristament cèlebre Comte de Cavour, el grotesc general Garibaldi, etc., i així per l'estil. Es titula "Corazón". El seu autor és Edmundo d'Amicis. El seu traductor, Giner de los Ríos. No cal dir res més.

* * *

Parlem de coses més agradables.

El dilluns de Pasqua hom donà un tomb pel parc de Montjuïch. Es delitós, tot florit; els jardins encisen; els bosquets, que creixen ràpidament, tenen un fullam lluent com si el pintessin, preciós. Però la gran florida és la dels Palaus, per a la pròxima Exposició. Talment com si brotessin de terra espontàniament, s'alcen per tots cantons, superbs, magnificents.

Montjuïch apareix com una muntanya artísticament estructurada per mans de fades, i encara que no totes les mans que hi treballen ho són, el conjunt sorprèn i admira.

Barcelona tindrà prompte a la llegendària i alterosa muntanya, sens parió en cap altra ciutat, la formosa corona que li escau.

* * *

El corollari d'aquestes notes no és pas agradós.

El segon dia de Pasqua de Resurrecció, seguint el costum tradicional, Barcelona envaí els afores i s'escampà per tots els indrets de Catalunya. I per a un moviment barceloní d'aquest abast, res és suficient: ni trens, ni autos, ni camions.

Els conflictes que això produeix, i els escàndols, crits i baralles consegüents, amb acompanyament de paraules inconvenients, haurien, ja fa anys, cridat l'atenció de les autoritats per a evitar-los en tot quant fos possible.

El fet abusiu de les Companyies ferroviàries, que despatxen moltíssims més bitllets dels que comporten els seients dels cotxes, és la causa principal d'aquests conflictes, que cada dia festiu es repeteixen amb irritant persistència.

Hi ha dret a això? Si ho fes un comerciant això de vendre ço que no està permès li exigirien responsabilitats.

Cal escoltar els comentaris que hi fan els viatgers així burlats. A voltes els obrers s'imposen envaint els cotxes de primera classe, però no abasten. És un veritable miracle de Déu com no hi han desgràcies tots els dies de festa, però el dilluns de Pasqua (que no ho és de festa, però en fa tothom), el miracle, al retorn de la gentada, pot dir-se que es multiplica en tots els trens. Com anaven d'abarrotats! Tornem a repetir-ho: Hi ha dret a això?

C.

Merescut homenatge

Els congregants del Casal dels Lluïsos de Gràcia, una de les entitats més prestigioses d'aquella barriada, han acordat fer un homenatge al seu zelós i dignissim Director espiritual Rnd. Alfons Muñoz, Prev. Heus ací un homenatge ben merescut. El nostre estimat amic Mn. Muñoz, ha estat l'ànima d'aquella entitat i ha consagrat totes les seves energies a aconseguir que la joventut la direcció de la qual li ha estat encomanada, segueixi el camí de la perfecció cristiana.

Mn. Muñoz és un sacerdot zelosíssim i virtuós, i és també un home d'acció. Fa ja alguns anys que actua en el camp social catòlic i ha intervingut en la fundació i sosteniment d'obres que avui tenen una vida esponerosa.

Mossèn Muñoz, no és solament el director d'aquella important congregació, sinó també l'amic i el germà dels congregants. Avesat a conviure amb els joves, malgrat els anys hagin fet caure un polsim de neu damunt el seu cap, porta encesa dintre el pit la flama de la joventut. Els joves l'estimen perquè és efusiu i els parla amb el cor a la mà.

L'homenatge que li preparen segurament obtindrà un gran èxit i posarà de manifest la simpatia i l'afecte que li professen els socis de la prestigiosa entitat que dirigeix. Ens plau moltíssim aquest homenatge, perquè es fa justícia als mèrits d'un sacerdot illustre que ha posat totes les seves energies i les seves activitats al servei de la joventut catòlica.

«Piccole cose»

Amb motiu del cinquantenari de l'ascensió al soli pontifici de Lleó XIII, el comte de Güell ha publicat a *La Epoca*, de Madrid, un notabilíssim article, en el qual, després de descriure l'aspecte del Vaticà i la preparació subjectiva a una imminent audiència pontifícia, evoca no solament *la fesomia física* d'aquell Pontífex — un home vestit de blanc, molt corbat, de cara com de marfil, que un hom no sabia si era un home o bé una relíquia, de pell talment transparent, que semblava impossible que en tot aquell cos hi hagués ni una gota de sang, de veu, emperò, que, sense ésser forta, tenia una claredat metàllica tan sorprenent que, en parlar a la basílica de Sant Pere, la més gran del món, el poble atribuïa a miracles el sentir-lo, com el sentien, des dels últims extrems de les naus —, sinó també — mestrívolament i d'un sol tret — la fesomia moral del Vicari de Crist.

Després d'haver-nos dit com aquell Papa era devotíssim del cap de Sant Joan Baptista — aquesta relíquia insigne recollida pels deixebles del Precursor i posada en el riu dins una urna, portada primerament a Santa Sofia i més tard per uns frares a Roma i guardada allí a l'església de Sant Silvestre, Lleó XIII, en ésser elegit Papa, se la va emportar a la seva habitació i allí la va tenir fins a morir —, ens refereix que el marquès de Comillas, va fer, per encàrrec de la Reina Regent, una petició a sa Santedat.

"Es tractava, diu, del problema de l'arxipèlag filipí. Aquest pertanyia a Espanya per dret de descoberta i de conquesta des del gloriós regnat de Felip II. El Govern espanyol començava a sentir-se impotent davant el vol que anava prenent la insurrecció en aquelles illes per a lliurar-se del domini espanyol i proclamar la seva independència. Creia el Govern que en gran part eren degudes les proporcions alarmants que l'última insurrecció havia pres a que seguia aqueixa mateixa tendència política el clergat catòlic indígena. El Govern espanyor no veia altra salvació que obtenir de Sa Santedat que no es donessin facilitats per a l'ordenació de clerecia indígena, i a més, davant la urgència del cas, que Roma es dirigís als ja ordenats sollicitants d'ells que utilitzessin llur influència amb els indígenes per a obtenir els drets de la Corona d'Espanya.

Després d'uns minuts de silenci, aquell home transparent, vestit de blanc, amb el mateix to de veu, invariable i a l'ensems suau i metàllic, com si recités estrofes entretallades que li anessin dictant, va dir: *Per a l'església, lo gran, l'esenscial, és la propagació de la fe. Seria amb detriment d'aquesta que la clerecia es signifiqués en contra de les tendències polítiques del poble. Comparat amb ço que significa per a l'Església la propagació de la fe, els drets polítics, el canvi de nacionalitat, "tutto questo"* — va dir —, *"sono piccole cose"*. I va callar."

Expressament hem escrit que amb la referència d'aquesta anècdota és retratada la fesomia moral del *Vicari de Crist*: no precisament de Lleó XIII, sinó de tots els Papes, de l'Església Catòlica, en una paraula, en les seves relacions amb els poders temporals. Respectuosa si amb ells, inculcadora de l'obediència que els és deguda, per ésser la seva autoritat vinguda de Déu, però dient també sempre que les anomenades raons d'Estat s'oposaven a la seva missió d'ensenyar a tothom la doctrina de Crist, ço que digué el primer Papa amb els altres Apòstols als quals, per raons que també podrien dir-se d'Estat, els manaven que no prediquessin en nom de Jesús: "Obedire oportet Deo magis, quam hominibus" (1).

"Al sentir eixa frase "piccole cose" — diu el comte de Güell —, dita per aquell home de cap com de marfil a un dels poderosos de la terra que li parlava en nom d'un rei i d'un Govern, quan va dir que la pèrdua d'un imperi era "piccole cose", comparada amb la propagació de la fe, em va semblar que un fil de plata invisible, però refulgent, unia aquell cap blanc amb el cap ennegrit del Baptista que hi havia a l'urna de la plata de l'habitació contigua, i que quan va parlar dos mil anys abans va dir als poderosos: Calleu i adreceu el camí del Senyor".

Vertaderament, el *non licet tibi*, que va costar-li el cap al Precursor, ha passat de boca en boca dels Papes i l'han pronunciat sempre que s'ha presentat l'ocasió. Recordem només com lluitaren contra el cesarisme, contra la pretensió de les investidures, contra el regalisme. Concretant-nos als Papes posteriors a Lleó XIII direm que si per haver dit aquest que les conveniències dels Governs i les conquestes dels imperis eren "piccole cose" comparades amb la propagació de la fe, era i havia d'ésser per al món dels Governs, de les conquestes i dels imperis, un *revolucionari*, com dos mil anys abans ho havia estat el Baptista, revolucionaris també han estat Pius X, Benet XV i l'actual Pius XI (2).

Davant la pretensió del feixisme de què la Santa Seu enviï sacerdots venecians, vers missioners de la italianitat i de la pacificació, a l'arquebisbat d'Udine, per a substituir els sacerdots eslovens en la cura d'ànimes de la pagesia, deia l'*Osservatore Romano* en una nota oficiosa del 22 d'agost darrer: "Quant a l'assistència religiosa de la població de llengua diferent, la Santa Seu té principis irrevocables que des del començament l'Església ha posat en pràctica, i que, sense distinció de països, ha aplicat per tot el món, on ha rebut de Crist la misió de predicar l'Evangeli i no tal o tal nacionalisme."

Piccole cose, doncs, són per a la Santa Seu tots els arguments que en contra de la tradició de l'Església, fonamentant-se en raons d'Estat, s'han alegat o puguin alegar-se.

No ha passat de les *beceroles* de la doctrina de l'Església la publicació que ha volgut esmenar la plana — encara que no ho hagués fet irreverentment — als nostres mestres únics en religió. Molt bé li escau el nom que porta. *Tutto questo, li direm* — deixant de banda la irreverència del mot *reverend* en el cas — *sono piccole cose*. No haveu arribat a la *D*.

PERE VILADAS

(1) No volien els prínceps dels sacerdots, els ancians i els escribes, que fessin caure sobre d'ells la sang d'aquell home (Actes dels Apòstols, c. V, v. 28).

(2) Pius XII confirmà les disposicions de L'eó XIII sobre l'ús de llengües (*Acta S. Sedis*, vol. XXXIV, p. 327, 20 d'agost de 1901, i *Acta Ap. Sedis*, vol. I, p. 577, 22 de juliol de 1909. Benet XV vindicà els drets dels Bisbes en aquest particular a 8 de setembre de 1916 i a 10 de febrer de 1921. *Acta Ap. Sedis*, vol. VIII, p. 389 i vol XIII, p. 127).

OPINIONS D'ALTRI

Pius XI.—De *El Pla de Bages*, de Manresa:

La figura de l'actual cap de l'Església Catòlica, Pius XI, esdevé cada dia més gegantina i més admirable, inclús als ulls dels homes que es desentenen del catolicisme o s'hi situen enfront. Els actes del Sant Pare actual, davant dels poders més forts, demostren una vegada més, davant de les corrents d'autoritarisme excessiu dels moments actuals, com l'Església té en cada època el Pastor que necessita. Aquells que en comentar la posició del Vaticà davant de Mèxic i de l'Acció Francesa, insinuaven, maliciosos, si en front del feixisme hi haurien actituds igualment concretes, ja tenen la resposta, ben reiterada amb tres moments solemnes, que demostren com l'Església defensa els seus principis, sense vinclar-se, davant de cap poder humà. En l'afer del Tirol Pius XI va parlar ben clar; quan Mussolini acordà l'edició nacional de les obres de D'Annunzio, el Vaticà va recordar que eren a l'índex; i ara que les audàcies feixistes han arribat al comble, volen afalagar l'Església per a servir-se'n, S. S. ha parlat per a condemnar els catòlics feixistes que adoren l'estatisme anti-cristià. Cap poder, cap Govern, cap respecte humà, ha aturat el Pontífex de l'Església Catòlica, quan ha calgut precisar una posició, davant qui fos. Nosaltres, des d'aquest lloc frontal, no fa pas molts dies, en comentar un record de Lleó XIII, expressàvem la nostra ferma convicció que ara i sempre l'Església Catòlica mantindria els seus principis amb igual fermesa i ho assenyalàvem precisament de cara a la política feixista. Era en l'ambient que el feixisme, creient-se prou fort, donava la batalla... però era ben segur que la perdria.

No ens hem pas equivocat en la nostra fe, i aquest gran Pius XI ha parlat ben alt i ben clar davant de Mussolini, dictador, com ahir ho feia d'avant de l'Acció Francesa. L'estatisme, aquesta aberració que nega la llibertat humana i que després de la gran guerra, entre els pobres d'esperit i els inquiets cultivadors de l'autocràcia, havia arrelat fins a esdevenir ideal, en lloc de sistema, ha rebut un nou cop de la democràcia cristiana. Els extraviats han estat cridats a l'ordre, perquè qui tingui orelles per a sentir, escolti, i qui tingui ulls per a mirar, hi vegi. Una vegada més l'Església adopta actituds definitives i històriques, demostrant que qui posseeix la veritat i obra justament, preval per sobre els detentadors de la força i les coses materials. L'esperit vigilant de l'Església s'ha posat per sobre de totes les arbitrarietats.

Cap a Déu. — De *Crònica Social* de Terrassa:

L'important rotatiu catòlic madrileny *El Debate* acaba de publicar en les seves planes una carta verament interessant que l'ex diputat i pensador comunista N'Oscar Pérez Solís, adreça al P. Josep Gafo.

No podem resistir davant del seu contingut, a la temptació d'escriure unes curtes lletres de comentari.

Cal en primer terme constatar l'evolució doctrinal que s'opera en aquest home d'extrema esquerra, el qual de moment confessa públicament l'equivocació en què ha viscut fins ara i que cerca un camí que el porti a una nova vida.

La confessió entranya ja certament un pas cap a Déu i demana la llum de la seva gràcia per a retornar a Déu i viure-hi com un bon catòlic.

La parla sincera de l'escriptor empresonat diferents vegades per les seves idees comunistes, fa esperar que el camí tot just iniciat, tindrà la corona adient que troben els homes que de veres cerquen Déu. Com l'apòstol de la gentilitat que esmenta en la carta, no li ha de mancar a Pérez Solís la gràcia divina. Que ben prompte tinguem el goig de poder-lo rebre i abraçar com un germà que ha deixat les vestidures estripades del fill pròdig i agenollar-se contrit als peus de Jesucrist clavat en Creu per a estrenyer-l ben fort amb els seus braços amorosívols de Pare.

Un discurs del P. Rutten (fragment) de Joan Muntaner, de Manresa:

El P. Rutten ha pronunciat un emocionant parlament al Senat belga. No hi ha res, ha dit, més tristament suggestiu que la conspiració del silenci organitzada per les grans Agències internacionals de premsa a l'entorn de la persecució del catòlics mexicans. D'aquest silenci no se'n volen fer solidaris els catòlics belgues. Té raó el P. Rutten. Existeix la conspiració del silenci. Les Agències que estan en mans dels jueus, no solament callen, sinó que escampen arreu del món notícies tendencioses.

Cap de nosaltres no ignora, ha dit el P. Rutten als senadors belgues, que la política de la Santa Seu ha estat sempre una política de prudència, de contemporització i de pau. Mai el Sant Pare ha denunciat una injustícia sense haver-se previngut contra tota eventualitat de rectificació, sense recolzar-se en arguments irrefutables. Per què el Papa ha denunciat amb una vigoria impressionant els procediments poc nobles dels actuals directors de la Repúb'ica de Mèxic? No solament perquè els que són víctimes d'ells pertanyen a l'Església de la qual és el Cap, sinó també perquè els homes de totes les races i de tots els partits tenen el mateix interès que la força no pugui substituir impunement el dret.

En la seva Allocució Consistorial del 20 de desembre darrer, segueix dient el P. Rutten, el Papa afirma que el noble poble mexicà és tractat pel seu actual Govern "com un ramat d'esclaus en nom de lleis que únicament en tenen el nom, perquè estan en contradicció formal amb tots els drets divins i humans. El delicte d'opinió, contra la institució del qual l'esquerra liberal i l'esquerra socialista han protestat tan enèrgicament en el curs del recent debat escolar de la Cambra, ha vingut a ésser allí una mena d'institució oficial. Judiqueu vosaltres per alguns articles que tradueixo textualment: "En virtut de l'article tercer queda prohibit l'ensenyament religiós, no solament en els establiments oficials, sinó també en tots els establiments particulars i en tots els graus. El fet sol d'exercir el ministeri sacerdotal implica per als sacerdots la pèrdua completa dels seus deures civils i polítics. Referent a aquesta arbitrarietat, ha dit el Papa, els sacerdots són assimilitats als criminals i als orats. I no parlo dels sacerdots que no tenen la nacionalitat mexicana, perquè aquests han estat tots expulsats.

"Gaziel" ha escrit a *El Sol* un article lloant la producció literària del publicista castellà Gómez de Baquero. Si la dita producció la creu digna de lloança, està bé que la lloï. El que no veiem és la necessitat de menysprear els nostres escriptors. Aquestes notes de mal gust únicament les donen certs escriptors catalans. "Gaziel" parla, referint-se als poetes, de no sabem quina comptabilitat pròpia del nostre país. Caldria que ens digués els noms dels poetes catalans que s'han fet rics amb el producte de la venda de llurs obres i quines són les capelles literàries on es barreja l'interès i l'estètica. No volem negar, nosaltres les hem blasmades, que no hi hagi capelletes on és discutida la personalitat literària d'aquells que no hi pertanyen, però creiem que és de molt mal gust parlar de comptabilitat en un país que moltes de vegades constitueix un sacrifici econòmic la publicació d'una obra.

Ens plauria també saber quins són els poetes que han estat anomenats prínceps de la poesia catalana i que han acabat demanant almoina. No són certament els nostres poetes els que fan negoci amb la ploma, sinó certs periodistes que tenen l'habilitat d'escriure en diaris de dreta i d'esquerra.

FETS DE LA SETMANA

Fets de dues setmanes podríem dir, mes com en una d'elles, la Setmana Santa, no sol passar res...

Però quelcom ha passat, tanmateix, digne d'ésser registrat en aquestes petites cròniques.

El ple de l'Assemblea Nacional, en ço que es refereix al Codi Penal en projecte, ha estat important de debò.

L'A. N. escoltà amb l'atenció que es mereixia un notable discurs del savi enginyer català doctor Terrades sobre política americana, que fou satisfactòriament contestat pel cap del Govern.

El canvi de títols del 4 % Interior per títols del Deute Amortitzable ha resultat un èxit. És una bona operació.

* * *

La severa i paternal correcció pública imposada pel Papa a una nova entitat italiana titulada catòlica, pel fet de procedir desconsideradament amb la Santa Seu i quasi servilment amb el partit imperant a Itàlia — correcció que el Papa, en ús de les seves facultats supremes i dels seus altíssims deures, emparellà oportunament amb una ferma vindicació dels drets de l'Església a l'educació del jovent, — ha produït universal emoció i saludabilíssims efectes. Però el cas mereix quelcom més que una ordinària crònica.

Briand ha contestat a gust de Kellog sobre la declaració de la illegalitat de la guerra; però el tema, un xic romàntic, no interessa ni convenç gaire al gros públic. Mentre les grans potències en treballar diplomàticament per la pau, deixin que la més negra i iniqua de les guerres causi, a Mèxic, víctimes i malvestats sens fi ni compte, ¿qui pot creure ni fer cas de semblants pacífiques declaracions?

Els últims discursos electorals de Poincaré han afirmat la política laica, finament però agudament sectària, del govern francès. Herriot segueix manant, sota aquest aspecte, en la veïna nació, i les properes eleccions, donat el muntatge de la màquina electoral francesa, confirmaran, segurament, aquesta política, tan depriment per als nostres germans francesos, com fatal per a la causa catòlica.

Tot l'Episcopat francès ha signat la solemnial i definitiva Ordenació relativa a la conducta que les Autoritats eclesiàstiques han d'observar amb els catòlics insubmisos pertanyents a l'*Action Française*, obertament i rabiosament rebellada contra l'Església de Déu.

Suaviter in modo, fortiter in re, els recalcitrants de l'A. F. seran — previs els caritatius avisos i les degudes admonicions, — castigats amb penes canòniques les més severes, poc menys que expulsats de la comunió dels fidels i tractats com a "pecadors públics".

El Papa ha extremat fins ara la seva paternal benignitat amb eixos encegats cristians de França, però hi han límits infranquejables fins per a la infinita bondat de Déu.

* * *

L'incident rus-germànic motivat per l'arbitrària detenció d'uns enginyers alemanys, que semblava greu, està esfumant-se sense conseqüències. A Ginebra han estat molt amigues les dues potències. Mentre el govern rus representa allà la comèdia de la pau, va organitzant els seus exèrcits d'una manera formidable. Sort té Europa de l'íntima feblesa que el regisme estatal soviètic comporta, que si no...

Els Pactes d'arbitratge van estenent-se. Ara acaben de signar-ne un Grècia i Romania. Si no fos que en cas d'un conflicte passional no serveixen de res aquests pactes...

Els discurs electoral de Poincarè a Bordeus ha estat molt celebrat pels francesos del bloc i els tocats de laicisme, del qual ha reiterat la professió Poincarè. Ha posat un *parche* a la política que permet les propagandes comunistes sens perjudici de perseguir després els propagandistes. És un sistema absurd, però molt francès segle vint, diuen els bons amics de Poincarè de l'altra banda, de la banda dels incompresos...

La situació de Romania cada dia es complica més, embullant-se les crisis polítiques amb la crisi dinàstica que va morir sense resoldre-la, o, millor dit, complicant-la, el pare del príncep Carol, rei de fet en el cor dels romanesos. La solució no pot fer-se esperar molt i sembla que és fàcil preveure-la. Ara bé, la crisi política té les arrels més profundes i Déu sap com acabarà.

L'Argentina busca la posició més digna per reingressar-hi, però el Brasil, per ara...

J.

Aquest número ha passat per la censura governativa

Exigiu l'adjunta marca registrada

XAROP PUIG

preparat per Z. Puig.—RIPOLL

Antiga i acreditada preparació per a combatre les pulmonies, bronquitis, catarros, tos i totes les afeccions de l'aparell respiratori.

Seixanta anys d'èxits continus.

De venda: en totes les farmàcies i centres d'específics.

LA BIBLIA

DE

MONTSERRAT

Aquesta traducció dels textos originals de la Biblia amb el corresponent comentari, constarà de 23 volums de més de 300 planes en gran format. Únicament es ven per subscripció a tota la sèrie de volums. El preu de cada volum relligat és de 30 ptes. El pagament s'efectuarà a l'entrega de cada volum.

Demaneu prospectes especials al R. Pare Administrador de les Publicacions.

MONESTIR DE MONTSERRAT (BARCELONA)

Companyia Transatlàntica

VAPORS CORREUS ESPANYOLS

Serveis Regulars

RAPID / DIRECTE } Espanya-Nova York
9 expedicions a l'any.

RAPID: Nord d'Espanya a Cuba i Mèxic
16 expedicions a l'any.

EXPRESS: Mediterrani i l'Argentina
14 expedicions a l'any.

LINIA: Mediterrani-Cuba-Mèxic-Nova Orleans
14 expedicions a l'any.

" Mediterrani, Costa Firme i Pacífic
11 expedicions a l'any.

" Mediterrani a Fernando Póo
12 expedicions a l'any.

" a Filipines
3 expedicions a l'any.

Servei tipus Gran Hotel. - T S. F. - Radiotelefonia. - Orquestra. - Capella, etc., etc.

Per informes, a les Agències de la Companyia en els principals ports d'Espanya. A Barcelona oficines de la Companyia: Plaça Medinaceli, 8

Acadèmia Cots

Direcció general: Portal de l'Angel, 10--BARCELONA

FUNDADA EN 1879

Telèfon 5041 A.-Apartat 782

CLASSES SELECTES separats els dos sexes per diferents pisos i escales

COMERÇ - IDIOMES

Procediments eminentment pràctics

CLASSES GENERALS, QUOTA MODICA

Constantment l'ACADEMIA COTS rep demanda d'alumnes per ocupar bones places.

ASSIGNATURES: Teneduria.—Càlcul —Lletra comercial.—Correspondència.—Mecanografia.—Taquigrafia.—Francès i Anglès.—Alemany.—Classificació i Arxiu.—Alts estudis comercials.—Ortografia.—Dibuix industrial.—Linguòfons.—Màquines de calcular, etc.

NO POT MANCAR EN CAP CASA

LA PARAULA CRISTIANA

Revista mensual: 100 pàgs. de text

Subscripció: Un any, 25 ptes.
Mig any, 15 ptes.
Número solt, 2'50 ptes.

Administració: C. dels Angels, 22 i 24

BARCELONA

URALITA

EL MILLOR MATERIAL PER A COBERTES

FRANQUEO CONCERTADO

ALEMANY A. G. - Provença, 291